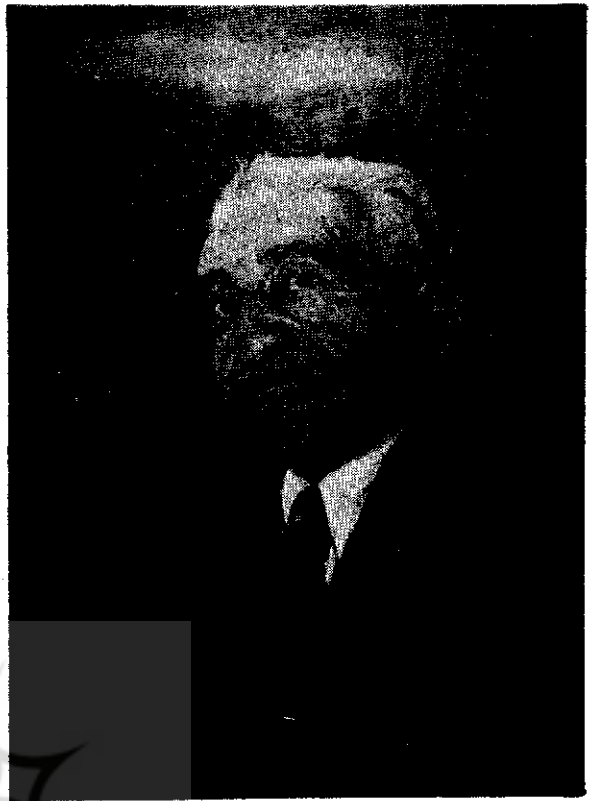

حسین مصورا

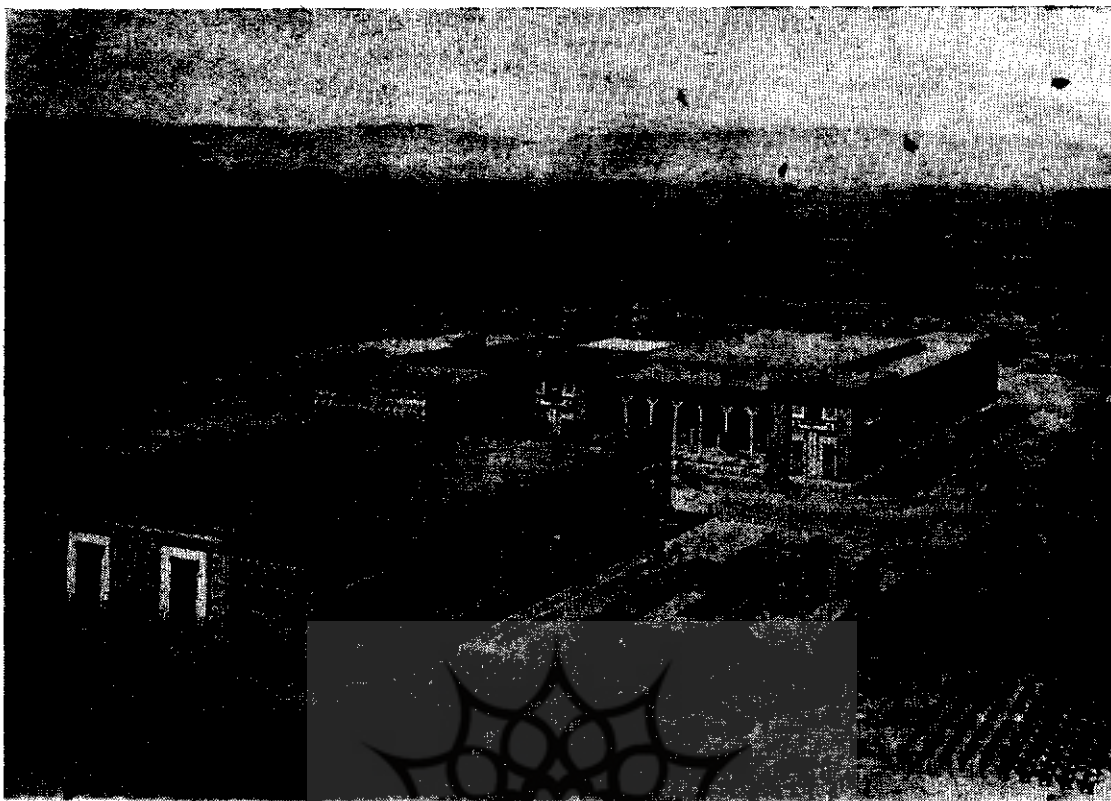
تصویر هنرمند - تابلوی رنگ و روغنی اثر مصورالملکی

علی کریمی

هنرمندی که از طرف ملکه انگلستان و رؤسای جمهور آمریکا و چین مورد تقدیر قرار گرفته و نمایشگاه بین‌المللی بروکسل باو مدال طلا داده است.

استاد حاج مصورالملکی از هنرمندان مشهوری است که سران کشورهای بزرگ و شخصیت‌های بین‌المللی آثار او را گرامی داشته و کتباً مقام هنری وی را تقدیر نموده‌اند. علیاحضرت ملکه انگلیس ضمن تقدیر از یک اثر هنری استاد، یکقطعه مدال تاج‌گذاری ژرژ پنجم بایشان اهداء فرموده‌اند. چرچیل نخست‌وزیر سابق انگلستان، روزولت رئیس جمهور فقید آمریکا، چیانگ کای‌شک رئیس جمهور چین ملی وعده‌ای دیگر از شخصیت‌های بزرگ بین‌المللی مقام هنری استاد مصورالملکی را کتباً ستوده‌اند. هنرهای زیبای کشور نیز برای وی کلاس مخصوص آزادی در هنرستان هنرهای

شهر تاریخی اصفهان را لقب نصف جهان داده‌اند و اکثر مسافرین خارجی که بایران وارد میشوند از این شهر دیدن می‌کنند. هرکسی بشهر اصفهان میرود و آثار باستانی و کم‌نظیر آنرا دیدن میکند با هنرمندان معروف و معاصر اصفهان نیز تا اندازه‌ای آشنایی پیدا می‌کند. نگارنده در مسافرت‌های مختلف، در شهرهای اروپا، مکرر با مستشرقین و ایران‌شناسان و علاقمندان به‌نرهای ملی و باستانی ایران برخورد نموده که اغلب جمله « اصفهان نصف جهان » و نام حاج مصورالملکی را بالهجه مخصوصی میگفتند و نمونه‌ای از کار وی را نشان میدادند.

تابلوی تخت جمشید در روز سلام عید نوروز - داریوش بزرگ از ارتش رژه میگیرد و ملل مختلف باهدایا بتخت جمشید آمده‌اند

آنها مدت کوتاهی سفارشات کارگاه را انجام داد ، طولی نکشید که کلیه رموز قلمدان سازی را آموخت و مقواسازی قلمدان و نقاشی آنها را بشهائی بعهدہ گرفت .

استاد از دوران جوانی خود چنین حکایت میکند : در آزمان دونوع قلمدان ساخته می‌شد ، که یک نوع از آنها کوچک بود که هر یکصد عدد آنرا فقط یک تومان دستمزد میگرفتم ونوع دیگر قلمدان بزرگ بود که هر صد عدد دو تومان اجرت داشت . باید توجه داشت که این دستمزد در مقابل تمام کارهای قلمدان ، یعنی مقواسازی ، زمینسازی ، نقاشی ، طلاکاری و روغن کاری بوده و باین قبیل دستمزدها زندگی یک خانواده پنج نفری را اداره مینمودم .

باید توجه داشت که تازه این دستمزدها را هم یکجا نمی برداختند ، بلکه بطور نسیه و قسطی دریافت می گردید هنرمند مشهور امروز ما چند سالی باین منوال زندگی کرد و راضی بود که توانسته است زندگی خود را از راه قلمدان سازی تأمین کند . در این هنگام انقلاب مشروطیت ایران آغاز گردید

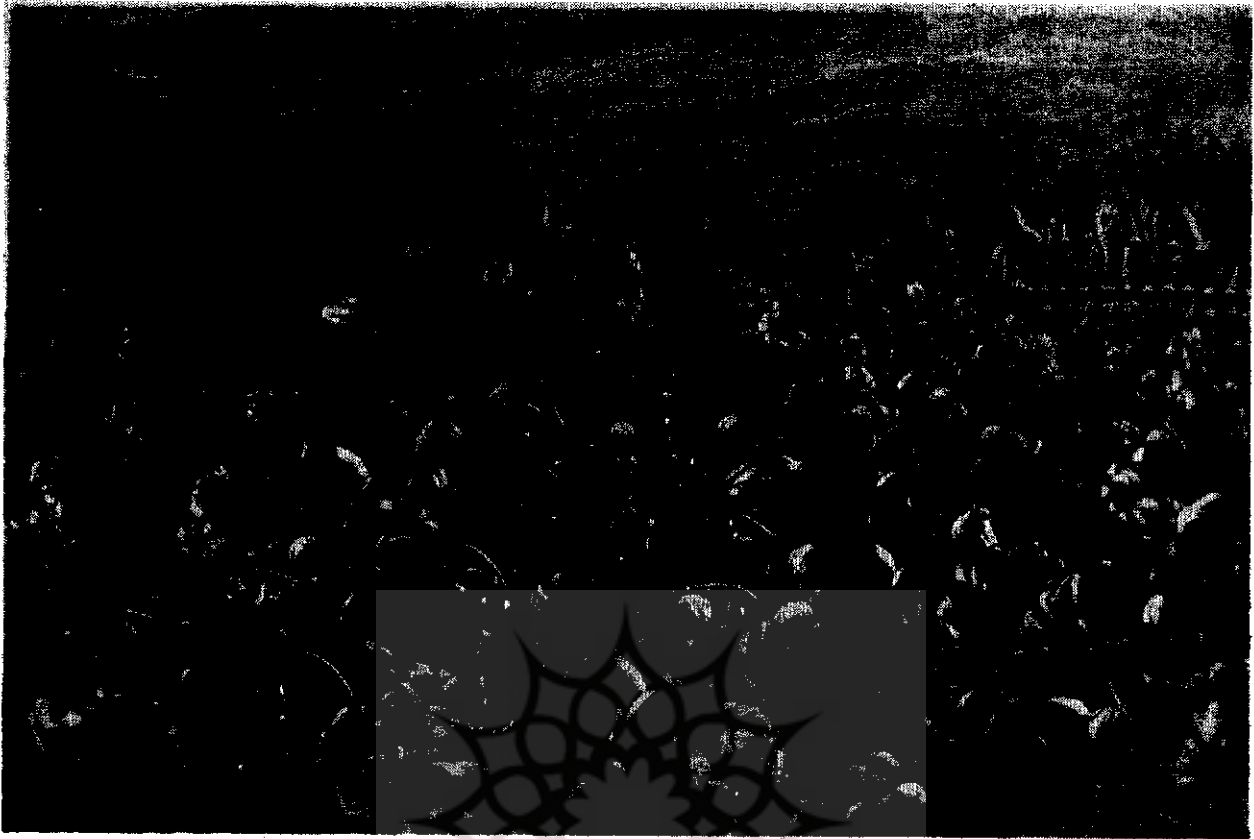
زیبای اصفهان ترتیب داده تا هنرمندان آزاد از هنر طراحی این استاد بتوانند استفاده نمایند . استاد مصورالملکی که امروز ۷۵ سالگی عمر خود را میگذراند فرزند محمدحسن نقاش است . پدر بزرگش زین العابدین نقاش و جدش محمدکریم نقاش بوده‌اند . ولی مقام هنری هیچکدام از این فامیل هنرمند بدرجہی استاد معاصر ما نرسیده و چنین شهرتی را بدست نیاورده‌اند .

حسین مصورالملکی در تاریخ ۱۲۶۸ شمسی در شهر اصفهان متولد شد و در سن ۱۳ سالگی که مشغول تحصیل بود پدرش درگذشت و در شرایط بسیار مشکلی مسئولیت کارگاه پدر را بعهدہ گرفت تا بتواند معاش مادر و سه خواهر کوچکتر خود را اداره نماید .

حسین در دوره حیات پدر و در خلال تحصیل ، بعضی رموز هنر قلمدان سازی را نزد پدرش فرا گرفته بود ولی این اطلاعات بدرجہای نبود که بتواند کارهای جاری کارگاه پدر را ادامه دهد . لذا از شاگردان با سابقه پدرش کمک خواست و بایاری

عمارت عالی قاپو در دوره صفویه که درعالم تصور ساخته شده است . شاه عباس و درباریان و امراء برای او بزرگ طبقه اول جلوس نموده و منظره چوگان بازی را مشاهده میکنند

تابلوی جنگ نادر و فتح هندوستان بشیوة آبرنگ دوره اواخر قاجاریه

تابلوی مینیاتور جنگ بین الملل دوم از دید مصورالملکی - سمت چپ روزولت ، استالین و چرچیل و درست راست هیتلر ، موسولینی و نخت وزیر سابق ژاپن مشاهده میشوند

تابلوی مینیاتور - شیخ صنعان و دختر ترسا

و در نتیجه برای مدتی کار استاد مصورالملکی پیشرفت چندانی نداشت. ولی با آنکه در نهایت عسرت و پریشانی زندگی خود و عائله هنری ادامه میداد هرگز از عزت نفس دست برنمیداشت و هیچ یک از اقوام و آشنایان ابراز درد نمی کرد.

پس از استقرار مشروطیت نیز بتدریج هنر قلمدان سازی منسوخ گشت و استاد برای امرار معاش به نقاشی روی پارچه قلمکار پرداخت. و با پیشرفت در نقاشی و شیشه سازی شهرت و معروفیت وی آغاز گردید. در ابتدای سلطنت اعلیحضرت فقید رضاشاه کبیر که امنیت و آرامش مملکت برقرار شد، استاد مصورالملکی دوره سختی و پریشانی را پشت سر گذاشت و در سن ۳۸ سالگی بود که هنر مینیاتور و شیشه سازی و رنگ و روغن و آبرنگ و تذهیب و نقشه کشی قالی و کاشی را بدون کسب تعلیم از دیگران، در نهایت قدرت و کمال انجام میداد.

در این ایام مصورالملکی بیست نفر شاگرد در آتلیه خود

تابلوی مجنون

داشت و آثار بیشماری در کلیه رشته های هنر ملی ایران تهیه مینمود که اکثراً بخارج کشور میرفت و شهرت او را از مرزهای ایران بدورترین نقاط جهان میرسانید.

در این سنین بود که سفری بفرانسه رفت و در پاریس مدت شش ماه برای عتیقه فروشان و ایرانشناسان کار کرد و در مراجعت بایران چون مصادف با فصل حج بود بمکه رفت و سپس بایران بازگشت و مجدداً در کارگاه خود بتکمیل و ایجاد آثار هنری پرداخت.

حاج مصورالملکی در سن ۴۰ سالگی ازدواج نمود و ثمره آن سه دختر و یک پسر میباشد که اکنون همگی بثمر رسیده اند و بپدر خویش افتخار میکنند.

مصورالملکی در سال ۱۹۵۸ در نمایشگاه بین المللی بروکسل شرکت جست و به تابلوی تخت جمشید وی، مدال درجه اول طلا تعلق گرفت.